

cation heisst सेना Indra's Gattin AIT. Br. 3,22; vgl. TS. u. इन्द्राणी.

— Vgl. auch इन्द्रसेन 2.

इन्द्रस्तुत् (इ० + स्तु०) m. Indra's Lob, Name einer Litanei und Cere monie ÇAT. Br. 13,7,4,4. Ācv. Ça. 9,7. Kāt. Ça. 21,2,4. 24,7,16.

इन्द्रस्तोम (इ० + स्तो०) m. dass. Kāt. Ça. 22,11,15. 24,4,6.

इन्द्रस्वत् (von इन्द्रस्, nom. von इन्द्र) adj. Indra-ähnlich RV. 4,37,5.

इन्द्रकृत् (इ० + कृ०) m. Anrufung Indra's: भूदान्कृतविन्द्रकृतवान्स्थिर्यः RV. 9,96,1.

इन्द्रकृत्स्त (इ० + कृ०) m. ein best. Heilmittel VJUTP. 136.

इन्द्रहृ (इ० + हृ०) gaṇa गर्भादि zu P. 4,1,105.

इन्द्रायिदेवता (इन्द्र - अयि + दे०) f. N. der 16ten Mondstation H. 112.

इन्द्रायिधूम (इन्द्र - अयि + धूम) m. Schnee Hār. 67.

इन्द्रायिका (von इन्द्राणी) f. = इन्द्रसुरा AK. 2,4,2,49.

इन्द्रायिकी (von इन्द्र) f. 1) N. pr. Indra's Gattin NIR. 11,37. 12,46. P. 4,

1,49. Vop. 4,23. AK. 1,1,4,40. TRIK. 3,3,121. H. 173. an. 3,193. MED.

n. 35. RV. 1,22,12. 2,32,8. 5,46,8. 10,86,11,12. AV. 1,27,4. 6,132,3.

9,7,8. 14,2,31. 15,6,7. VS. 23,4. 38,8. इन्द्राणी वै सेनोपा देवता TS. 2,

2,8,1. MBH. 1,7351. 3,1677 (भेदेन्द्राणी). als Bein. der Durgā HARIV.

3292.10275. wird unter den 8 Müttern (मातृका) oder göttlichen Ener gien aufgeführt Smṛti im ÇKD. — 2) eine bes. Art coitus, = स्त्री बन्ध TRIK. = स्त्रीकरण H. an. = करणे स्त्रीणाम् MED. — 3) = इन्द्रसुरा TRIK. H. an. MED. = स्थूलैला und मूलैला RĀGĀN. im ÇKD.

इन्द्रादृश (इन्द्र + दृशः; vgl. तादृश) gaṇa तालादि zu P. 4,3,152.

इन्द्रानुज (इ० + अनुजः) m. Indra's jüngerer Bruder, ein Bein. Vishnu's oder Kṛṣṇa's H. 214. Viçv. 12,25. Glt. in Z. f. d. K. d. M. I, 131.

इन्द्राम् (von इ० + अभिः) m. N. pr. ein Grosssohn (?) Dhṛitarāshṭra's MBH. 1,3748. Vgl. LIA. I, Anh. XXIV, N. 19.

इन्द्रायुध (इ० + आ०) 1) n. Indra's Waffe, der Regenbogen AK. 4,1,2,12. M. 4,59. MBH. 3,8288. VARĀH. Bṛāh. S. in Verz. d. B. H. 243 (33). RAGH. 7,4. 12,79. — 2) m. N. pr. eines Pferdes Kād. in Z. d. d. m. G. 7,584,3. — 3) f. °द्युष्टी एine Blutegelart (regenbogenfarbig oder mit bogenförmiger Zeichnung) Suçr. 4,40,10.

इन्द्रायुधशिखिन् (von इ० + शिखा) m. N. pr. eines Nāga VJUTP. 87,b.

इन्द्रारू (इ० + श्रारू) m. Indra's Feind, ein Asura AK. 1,1,4,7.

इन्द्रालिश = इन्द्रादृश (in der Prākṛt-Form) gaṇa तालादि zu P. 4,3,152.

इन्द्रवत् ३. इन्द्रवत्.

इन्द्रवर्त (इ० + वर्त) m. = इन्द्रानुज AK. 4,1,1,15.

इन्द्रावसान (इ० + अव) gaṇa उत्सादि zu P. 4,1,86.

इन्द्राशन (इ० + अ०) m. N. zweier Pflanzen: 1) *Hanf* ÇABDAM. im ÇKD.

Die Spitzen werden getrocknet und als Berauschungsmittel gekaut: इन्द्राशनकालिश्च (Prākṛt) DHŪRTAS. 90,8. — 2) *Abrus precatorius* L. (s. गुञ्जा) Hār. 140 (इन्द्राशन).

इन्द्राशन (इ० + अ०) n. 1) Indra's Thron. — 2) ein Fuss von fünf Moren COLEBR. Misc. Ess. II,152.

इन्द्रियं P. 5,2,93. 1) adj. dem Indra angemessen, gehörig, lieb u. s. w.

Ist in der Regel nur vom Soma und was damit zusammenhängt ge braucht: रस RV. 9,13,5. 47,3. 86,10. 8,3,20. सोम 10,63,10. VS. 20,

55. यापुच्छकाकामिन्द्रियं पूर्यमानः RV. 9,92,1. इयति वृगुमान्द्रियम् 30,2.

स मर्मज्ञान इन्द्रियाय धार्यसे 70,5. 86,3. से मदेभिरिन्द्रियेभिः पिबधम् 4,33,9. पयस AV. 6,124,1. — 2) m. Genosse des Indra: इन्द्र इन्द्रियमूर्त्तो मरुद्विराटिपैर्णो अदितिः शर्म पंसत् RV. 4,107,2. Doch könnte man hier beinahe besser den strengen Parallelismus verlassen und die Bedeutung 3,b annehmen; vgl. वायुस्त्रा ब्रह्माणा प्रातिन्दस्त्वा पाविन्द्रियै: AV. 19,27,1. — 3) n. Siddh. K. 249, a, pen. a) Vermögen, potentia; zwingende Kraft, Uebergewalt; diejenige Eigenschaft, welche Indra d. h. dem Uebergewaltigen vorzugsweise zukommt. Das Wort darf also nicht so angesehen werden, wie wenn es, von इन्द्र als dem Namen des Gottes ausgehend, zunächst Eigenschaft und Würde Indra's bezeichnete, sondern dasselbe ruht auf der Appellativbedeutung von इन्द्र und jene secundäre Bedeutung ist in dieser primitiven miteingeschlossen. तत्र त्यादिन्द्रियं बृहत्तव षष्ठ्यमुत क्रतुम् RV. 8,5,17. श्रवेचाम मृत्ते सौभाग्याय सत्यं लेषामां मक्तिमानमिन्द्रियम् VĀLAKH. 9,5. RV. 10,113,3. वधीं वृत्रं मृत्ते इन्द्रियेण 1,163,8. तत्र शैर्याय धासया स्विन्द्रियम् 111,2. अथा किन्वान् इन्द्रियं ज्यायो मक्तिमानश्य 9,48,5. अस्मेवौ अस्तिविन्द्रियम् स्मे नृष्णामृत क्रतुरस्मे वर्चासि सत्तु वः VS. 9,22. 19,5. विज्ञुस्त्वामिन्द्रियेण पातु 7,20. ब्राह्म मै बलमिन्द्रियं कृत्तौ मे कर्म वीर्यम्। व्रात्मा नत्रमुरो मम 20,7,72. इन्द्र नविर्ददेशो ते इन्द्रियम् RV. 6,27,3. तत्र इन्द्रियं पूर्मं पैरुचिर्धार्यत कवयः पुरेदम् 1,103,4. 53,4. 57,3. 84,1. 85,2. 2,16,3,4. 2. — b) Aeußerung des Vermögens, Kraftthat; gewaltige Erscheinung: इन्द्रियाणि शतक्रतो या ते जनैषु पुर्वान् RV. 3,37,9. उत नूनं परिदिन्द्रियं कृतिष्या इन्द्र यैस्यम् 4,30,23. देविदृष्टे इन्द्र इन्द्रियाणि विश्वा 5,31,3. सुन्हस्य लोम् विचिपिरिन्द्रियाणि VS. 19,92. — c) körperliches Vermögen, Sinnesvermögen; sinnliche Kraft: चर्यावत्समश्वते। तावत्समैविन्द्रियं मयि तङ्गित्वर्त्यसम् AV. 3,22,5. 5,9,8. मतिसा घैरू मेधामयो तो घेन्ति तपै इन्द्रियं च 6,133,4. पुर्वमतिन्द्रियं पुनरात्मा द्रविणां व्रात्माणां च 7,67,1. वाङ्मेन्द्रियं च 12,3,7. पद्मामे पद्मारेण्ये पत्समायां परिदिन्द्रिये। पद्मेनश्चकुमा वृयम् im Bereich des eigenen Vermögens d. h. der eigenen Person VS. 3,45. 21,12. ÇAT. Br. 14,9,4,5. sgg. In den Brāhmaṇa meist in Verbindung mit वीर्य und zwar im sg. oder pl.: एवमस्येन्द्रियाणि वीर्याणायुक्त्राम् न् ÇAT. Br. 12,7,4,9. 2,1. 13,2,5,4. AIT. Br. 1,12.13. शतापैषु पुरुषः शतवीर्यः शतेन्द्रियः 6,2. ÇAT. Br. 13,1,4. 5,6. सर्वधातिन्द्रियवत्तवीर्यं संपूर्णता Suçr. 1,129,6. Im Besondern: a) männliches Vermögen und concret: männlicher Same AK. 2,6,2,13. TRIK. 3,3,306. H. 629. an. 3,482. MED. j. 74. योर्नं प्रचिपिदिन्द्रियम् (विज्ञाति) VS. 19,76. इन्द्रियं स्कन्मर्दस्यसिद्धेत् Kāt. Ça. 25,11,21. M. 4,220. Vgl. ÇAT. Br. 14,9,4,10. — b) Sinnesvermögen im engern Verstande, Sinn, Sinnesorgan AK. 1,1,4,17. 3,4,19.68. TRIK. H. 1383. II. an. MED. पञ्चेन्द्रियाणि मनैषषानि AV. 19,9,5. योभावा मर्त्यस्य पदत्रैतत्सर्वेन्द्रियाणां जरयत्त तेऽः Kāt. 1,26. इन्द्रियनित्यं वचनम् NIR. 1,1,3,12. पञ्चेन्द्रियाणि M. 1,15. Suçr. 1,147,8. Daher इन्द्रिय symbolisch als Bez. der Zahl fünf gebraucht ÇAT. 16. Ind. St. 2,279.282. इन्द्रियाणां विचरतां विषयेष्वर्णारिषु। संयमे यत्तमातिषेद्विद्यन्यतेव वाजिनाम् ॥ M. 2,88. इन्द्रियाश्चा Kāt. 3,50. इन्द्रियाणां तु सर्वेषां वयेकं नरतोन्द्रियम् M. 2,99. सततनि-